

[Hedelund.]

Side. Denne Tilstand vil vi faktisk komme ind i igen, hvis det Lovforslag, der foreligger her, bliver gennemført, og Beviset herfor ligger bl. a. i de Diskussioner, som i de sidste Aar har været ført baade her i Rigsdagen og ude i de interesserede Kredse i Landet, hver Gang dette Lovforslag har været fremsat. Lovforslagets Gennemførelse vil skabe et Modsetningsforhold mellem Land og By, og det forekommer mig ikke, at Tiden er til, at Rigsdagen ved sin Lovgivning uddyber den Kløft, der allerede eksisterer.

Den Kamp, jeg omtalte, som i 80erne rejstes særlig paa Roskilde- og Slagelseegnen, antog meget skarpe Former, og det førte til, at hele dette Spørgsmaal blev draget ind i Rigsdagen og kom til Forhandling under Finanslovdebatten. Man blev klar over, at man maatte se at faa ordnede Tilstande paa dette Omraade, hvorfor der den 5. Juli 1898 blev nedsat en Kommission, der afgav en Beretning den 17. November 1899. I denne møder vi for første Gang Tanken om en Statskontrol for Kødkontrollen, idet en Del af Kommissionens Medlemmer var for, men en anden Del imod. Saa mange var imod, at man afstod fra at stille et positivt Forslag i saa Henseende. Men trods det, der var udtalt i denne Betænkning, fremkom der den 24. Januar 1900 et Forslag, der havde baade Statskontrol og Statstilskud. Forhandlingerne om dette Forslag førte dog ikke til noget Resultat. Det blev fremsat adskillige Gange, men man kunde stadig ikke enes om det, og Regeringen tabte Interessen for dette Spørgsmaal.

I 1903 rejstes Spørgsmaalet imidlertid ved det private Initiativ, idet den daværende Folketingsmand Krabbe forelagde et Forslag den 29. Oktober 1903. Dette privat indbragte Forslag var baseret paa et meget omfattende Materiale, som daværende Folketingsmand Krabbe havde skaffet til Veje, og det kom i Virkeligheden til at danne Grundlaget for den Ordning, vi har nu. Selv om der i første Omgang ikke kom noget Resultat ad af Forhandlingerne, vakte det saa megen Interesse, at en Del andre Folketingsmænd sammen med Folketingsmand Krabbe i 1904 indbragte Forslaget, og Regeringen forstod da, at nu maatte den tage fat igen og søge at løse dette Spørgsmaal. Vi fik saa i 1905 et Regeringsforslag, hvor der i Bemærkningerne staar, at under Hensyn til, at Spørgsmaalet skal løses indenfor hævdvundne Rammer, foreslaas Ordningen med § 1-Kontrol og § 2-Kontrol, saaledes som vi har den den Dag i Dag. Og der udtales — og det ønsker

jeg meget stærkt at fremhæve — allerede den Gang, at det, man ønsker, er en Sidestilling af de to Former, og jeg mener, at man i Dag kan hævde, at Udviklingen har vist, at der kunde komme en saadan Sidestilling til Veje, og at det ogsaa har vist sig, saaledes som man forudsatte det den Gang i Betænkningen, at de to Kontrolformer i Virkeligheden sanitært set er lige gode. Og at det er Tilfældet, er min personlige Opfattelse, og det er ogsaa mit Partis Opfattelse, saaledes som jeg ved en tidligere første Behandling har gjort nærmere Rede for, jeg skal derfor ikke her i Dag ved denne Lejlighed komme ind paa en Gentagelse, men henvise til mine Udtalelser den 23. Februar 1926, begyndende paa Sp. 5237. Jeg fastholder i Dag mine Udtalelser saaledes, som jeg fremsatte dem den Gang, og jeg anfører dem som en medvirkende Argumentation for mit Partis Afstandtagen fra Ministerens Forslag i Dag, saaledes som jeg gjorde det ved den nævnte Lejlighed.

Forslaget fra 1905 samlede nogenlunde Enighed, og i Udvalgets Betænkning udtaler man fra alle Sider, at dette Forslag baner Vej for den eneste fremkommelige Løsning, naar man ikke vil gaa til Statskontrol. Og saaledes ligger Situationen faktisk den Dag i Dag, hvis de Konservative og de Radikale har den samme Opfattelse nu, som deres Udtalelser ved tidligere Lejlighed har givet Udtryk for, idet der fra begge disse Partiers Side har lydt Ønske om en Statskontrol, som man imidlertid ansaa for uigennemførlig, hvorfor man fra begge Partiers Side har ønsket at fortsætte med den gældende Ordning, til Gunst for hvilken der er faldet meget rosende Udtalelser fra begge Partiers Ordførere, saaledes som jeg senere skal fremhæve det.

Den 6. April 1906 faar vi Loven, hvor den endelige Ordning af § 1 og § 2 fastslaas. Man er klar over, at det her drejer sig om en Forsøgslovgivning, og ind sætter derfor ganske naturligt en Revisionsbestemmelse, hvorefter Loven skal optages til Revision inden Udgangen af 1910. Der fremkommer derfor et Forslag i 1910. Dette Forslag har sin store Interesse derved, at der med dette fulgte en Række Oplysninger om Lovens Virkninger i de forløbne Aar. Man havde fra Regeringens Side forespurgt Amterne, man havde forespurgt en Række Kommuner, saavel dem, der havde § 1-Kontrol, som dem, der havde § 2-Kontrol, og alle disse Udtalelser gaar ud paa, at Ordningen har virket tilfreds-